

Nr 10.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag för budgetåret 1953/54 till fångvården m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln, punkterna 34—35 och 40, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1953/54 beräkna följande förslagsanslag, nämligen till Fångvårdsanstalterna: Avlöningar 12 770 000 kronor, till Fångvårdsanstalterna: Omkostnader 7 100 000 kronor och till Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården m. m., 50 600 kronor.

I samma proposition har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten under statens affärsverksfonder (bilaga 23, punkt 2) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Förvärv av egendomen Åby, för budgetåret 1953/54 beräkna ett investeringsanslag av 95 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 144, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden för den 20 mars 1953, framlagt de förslag, som framgår av den följande redogörelsen.

I anledning av propositionen nr 144 har inom riksdagen väckts två motioner, nämligen

inom *första* kammaren

nr 404 av herr *Göran*sson och

inom *andra* kammaren

nr 532 av herr *Lundqvist*.

Motionärernas yrkanden redovisas i det följande.

Propositionen nr 144 och motionerna har hänvisats till statsutskottet. Enligt överenskommelse mellan statsutskottet och första lagutskottet har de hänskjutits till behandling av sammansatt stats- och första lagutskott.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i propositionen nr 144 framlagda förslagen får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

1:o **Fångvårdsanstalterna: Avlöningar.** Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 10 549 200 kronor.

Departementschefen erinrar att i propositionen nr 143 (se härom utskottets utlåtande nr 9) framlagts förslag till de lagändringar, som erfordras för en sådan administrativ omläggning inom fångvården, att fångvårdsanstalter gruppvis samverkar under ledning av en större och i vårdtekniskt avseende bättre utrustad centralanstalt för varje grupp. I nämnda proposition har närmare redogjorts för de spörsmål, som sammanhänger med organisationen av läkarpersonalens arbete. I förevarande proposition lämnas först en redogörelse för 1951 års fångvårdsutrednings förslag rörande övriga personalgrupper, deras arbetsuppgifter m. m. samt vad remissorganen därom anfört (s. 3—8).

Vidare redovisas fångvårdsstyrelsens anslagsäskanden för budgetåret 1953/54 samt häröver avgivet yttrande (s. 8—18). Styrelsen har vid utformningen av anslagsäskandena icke räknat med ett genomförande av fångvårdsutredningens förslag om en räjongplan för fångvården.

För egen del erinrar departementschefen inledningsvis om det utrednings- och nydaningsarbete på fångvårdens område som bedrivits sedan 1950. Departementschefen uttalar, att betydande förbättringar i angivna hänseenden inträtt för fångvårdens del och fortsätter:

Mycket återstår emellertid att göra, innan fångvården når en tillfredsställande nivå. Det gäller, såsom fångvårdsstyrelsen i ett yttrande påpekat, främst att skapa ett tillräckligt antal nya anstaltsplatser, men av stor betydelse är också att administrationen av fångvården och metoderna inom densamma förbättras. I sitt den 15 juli 1952 avgivna slutbetänkande, för vilket redogjorts i det föregående och i propositionen nr 143, har 1951 års fångvårdsutredning dragit upp vissa riktlinjer för huru dylika förbättringar skulle kunna vinnas på såväl det administrativa som det behandlingsmässiga planet. Såsom jag inledningsvis anfört har jag i huvudsakliga delar i princip anslutit mig till vad fångvårdsutredningen därvid förordat samt framlagt förslag till de ändringar i gällande straffverkställighetslag, som erfordras för genomförandet av den nya ordningen. Med hänsyn till de ändringar i organisatoriskt hänseende m. m. som beträffande ungdoms- och säkerhetsanstalterna kan bli följden av det arbete, som för närvarande bedrivs inom strafflagberedningen angående ungdomsbehandlingen och inom säkerhetsanstaltsutredningen angående abnormklienteletts behandlingsfrågor, lämnas nämnda anstalter i detta sammanhang tills vidare å sido. Vad angår övriga, för ordinärt fångklientel avsedda anstalter är det emellertid angeläget att den planerade omorganisationen sättes i verket med ingången av nästa budgetår.

Bortsett från kvinnoanstalterna i Växjö bör de anstalter, varom nu är fråga, uppdelas på fyra anstaltsgrupper med följande indelning (centralanstalten nämnes först):

Norra anstaltsgruppen: Härnösand, Falun, Gävle, Hudiksvall, Östersund, Umeå, Luleå, Haparanda, Sandsjön, Algberget, Sörbyn.

Östra anstaltsgruppen: Långholmen, Svartsjö (med Kungsgården), Örebro, Visby, Bogesund, Gustafsström, Halmsjön, Åby.

Västra anstaltsgruppen: Härlanda, Vänersborg, Mariestad (med Lockerud och Rödjan), Jönköping, Mäshult, Smälteryd, Ollestad.

Södra anstaltsgruppen: Malmö, Kristianstad, Karlskrona, Halmstad, Singeshult, Skogsgård, Tygelsjö, Ödevata.

Varje anstaltsgrupp kommer att omfatta 400—500 platser med undantag för den östra gruppen, som måste erhålla det dubbla antalet platser, en olägenhet som kan rättas till först sedan anstalten på Långholmen nedlagts och ersatts med andra anstalter. Kungl. Maj:t bör emellertid vara oförhindrad att företaga de jämkningar i fördelningen av anstalterna på de fyra grupperna som kan visa sig ändamålsenliga. Vid tillkomsten av nya anstalter bör det ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om deras inplacering i anstaltsgrupp.

För ett genomförande av den planerade omorganisationen erfordras vissa tjänsteförändringar och en viss utökning av antalet befattningar. Centralanstaltens styresman skall tillika vara chef för anstaltsgruppen och anses böra erhålla tjänstebenenämningen fångvårdsdirektör. Förslag beträffande denna och övriga nya befattningar har framlagts i propositionen nr 165. Fångvårdsdirektören anses böra erhålla en administrativt välkvalificerad kraft vid sin sida som övertager vissa uppgifter och i övrigt är ställföreträdare för fångvårdsdirektören, när denne icke är tillstädes på anstalten. Dessa för såväl centralanstaltens som hela anstaltsgruppens behov avsedda souschefer anses böra benämnas fångvårdsinspektörer. Vid anstalten på Långholmen anses på grund av östra anstaltsgruppens storlek därjämte en biträdande fångvårdsinspektör vara behövlig.

Till centralanstalternas psykiatriska avdelningar bör enligt departementschefen knytas yngre läkare. Därigenom anses i vart fall överläkarna vid avdelningarna i Härnösand och Malmö samt å Härlanda kunna beredas möjligheter att fullgöra åtminstone de viktigaste av den rådgivande psykiaterns uppgifter. Det föreslås därför att tre befattningar som läkare i Ce 29 inrättas vid nämnda anstalter. Vid Långholmen, där särskilda förhållanden föreligger, föreslås en ny förste läkarbefattning i Ce 31 inrättad, varjämte särskilt s. k. ställföreträdararvode å 1 440 kronor föreslås skola tillerkännas en av förste läkarna, på vilken det bör ankomma att med självständigt ansvar fullgöra den rådgivande psykiaterns uppgifter.

Nuvarande befattningar som lärarassistent föreslås utgå och ersättas med fångvårdsassistenter. Vid Långholmen föreslås även en tjänst som expeditionsassistent utbytt mot en befattning som fångvårdsassistent, varjämte ännu en befattning av sistnämnda slag föreslås tillkomma.

Departementschefen tillstyrker ett förslag att det kamerala arbetet inom varje anstaltsgrupp sammanföres till en kassaförvaltning vid centralanstalten under ledning av en kamrerare. Vid de större anstalterna inom gruppen bör vid sidan härav finnas särskilda biträden för handhavandet av ekonomiska specialredovisningar. För att vinna önskvärd rationalisering av arbetsförhållandena på detta område även inom fångvårdsstyrelsen förordar departementschefen att kassarörelsen för säkerhetsanstalterna i Kalmar och Västervik tills vidare överflyttas från styrelsen till kamrerarkontoret vid anstalten på Hall. Ungdomsanstalten i Ystad anses böra med tillhörande koloni, Hildero, göras till självständig kassaanstalt. Slutligen anses ungdomsanstalten i Nyköping böra kassaanslutas till endera av ungdomsan-

stalterna i Uppsala eller å Skenäs. Storleken av den biträdespersonal, som är behöfelig efter en dylik omläggning av det kamerala arbetet, anses svår att på förhand bedöma. Vid sin bedömning av biträdesbehovet för Långholmens del har utredningen förutsatt, att anstaltens nu på fyra byggnader uppdelade expeditioner skulle vara sammanförda i en gemensam ny byggnad, varigenom vissa dubbelredovisningar skulle kunna undvikas. Då en dylik centralisering av expeditionslokalerna icke anses kunna genomföras under nästa budgetår blir det enligt departementschefen nödvändigt att i stället räkna med viss förstärkning tills vidare av biträdespersonalen. För sådan extra hjälp beräknas ett belopp av 12 000 kronor. Genom att helt befria fångvårdsstyrelsen från göromål med kassaanslutna anstalter anses man kunna reducera styrelsens kamerala personal med två biträden för skriv- och kontorsgöromål. I gengäld skulle personalen vid anstalten å Hall behöva utökas med ett dylikt biträde, vilket medför en höjning av förevarande anslag med 7 248 kronor.

Departementschefen tillstyrker inrättande av en ingenjörsbefattning vid var och en av de fyra centralanstalterna för manligt fångklientel.

Till frågan om indragning av befintliga tjänster såsom förste pastor och överlärare och såsom pastor och förste lärare är departementschefen icke beredd att taga ställning. Den vakanta befattningen såsom pastor och förste lärare i Härnösand anses således icke nu böra avföras från personalförteckningen, men det förordas däremot att befattningen tills vidare icke må uppehållas. I stället för lön å nämnda befattning anses ytterligare medel till religionsvård och fritidsledare böra beräknas.

Ett genomförande av den av departementschefen föreslagna omorganisationen innebär, med beaktande av förslagen i propositionen nr 165, ändrad löneställning för åtskilliga befattningshavare. Vidare erfordras en utökning av personalorganisationen med 18 befattningar.

Skillnaden i lönekostnader för de enligt en specifikation å s. 23 tillkommande 81 och utgående 63 tjänsterna uppgår till 312 924 kronor. Nämnda belopp anses dock kunna minskas med *dels* 42 000 kronor, som utgår för verkställighetsundersökningar av här avsett klientel, *dels* 2 500 kronor, avseende arvoden åt vissa styresmän för bestyr med kolonier, och *dels* — detta anges dock endast som sannolikt — hälften av nu utgående övertidsersättningar med anledning av fångtransporter, 250 000 kronor.

En av tre förefintliga assistenter i Ce 20 utan fast placeringsort anses böra bibehållas för att täcka behovet av en assistent vid Hågaanstalten.

En slutgiltig prövning av vilken personalbesparing som kan genomföras hos fångvårdsstyrelsen anses ej möjlig att nu verkställa utan anses kunna komma till stånd först sedan erfarenheter vunnits av den nya anstaltsorganisationen. Någon ny personal anses icke behöva tillföras styrelsen för nästa budgetår.

Departementschefen övergår därefter till att behandla fångvårdsstyrelsens anslagsäskanden m. m.

Med anledning av förslag i årets statsverksproposition om utbyte av nu-

varande befattning såsom överläkare vid sinnessjukavdelningen på Långholmen mot en professur i rättspsykiatri på karolinska institutets stat förordas, att under förevarande anslag beräknas ett belopp av 1 500 kronor, motsvarande vad andra professorer vid karolinska institutet äger uppbära i överläkararvode.

Kungl. Maj:t förutsättes få äga befogenhet att med avförande från personalförteckningen av en å övergångsstat uppförd, vid Skenäsanstalten disponerad tjänst som arbetsledare, vars innehavare avgått, meddela förordnande tills vidare för en extra assistent.

Vid anstalten i Västerås förordas uppflyttning av 1 yrkesmästartjänst från Ca 14 till Ca 18 samt av 2 vaktkonstapelstjänster från Ce 12 till Ce 14.

Å övergångsstat nu upptagna befattningar för 1 uppsyningsman i Ca 15 och 1 överkonstapel i Ca 13 föreslås överförda till ordinarie stat såsom uppsyningsman i Ca 16 och överkonstapel i Ca 14.

Fångvårdsstyrelsen har erinrat, att 1951 års fångvårdsutredning efter verkställd översyn av fångvårdsanstaltens personalorganisation föreslagit bl. a., att särskild ersättning motsvarande vikariatsersättning vid förordnande såsom överkonstapel skulle utbetalas till s. k. dagkonstaplar. Tillkomsten av provisoriskt lönetillägg för tjänstgöring å s. k. obekvämt arbetstid har haft till följd, att skillnaden mellan avlöning åt en vaktkonstapel i bevakningstjänst med ersättning för obekvämt arbetstid och ersättning till en vaktkonstapel med tjänstgöring såsom dagkonstapel blivit så ringa, att det ökade ansvaret som dagkonstapel lönemässigt icke anses tillräckligt kompenserat. I avvaktan på att löneställningen för bevakningsbefäl ånyo blir prövad har styrelsen hemställt att 21 dagkonstapelstjänster erhåller tjänsteställning som överkonstaplar. Departementschefen kan ej förorda den sålunda begärda uppflyttningen.

3 arbetsterapeuter i Ce 14 och 25 vaktkonstaplar i Ce 12 föreslås överförda på ordinarie stat.

Medel bör beräknas för en av 1952 års riksdag beslutad uppflyttning av 4 ekonomibiträden till vaktfruar.

I anslutning till i statsverkspropositionen framlagda förslag med syfte att tillgodose de ytterligare platsbehov, som uppkommit genom den under de senaste åren starkt stegrade beläggningen, anses medel nu böra beräknas för den ytterligare personal som är behövlig för utvidgade och nya kolonier och verkstäder. En enligt gängse normer företagen bedömning av den erforderliga personalförstärkningen vid de utvidgade kolonierna ger enligt departementschefen vid handen, att befattningar bör inrättas för följande nya tjänstemän: 2 yrkesmästare Cg 16, 3 yrkesmästare Cg 14, 1 överkonstapel Cg 14, 1 vaktkonstapel Cg 12 och 5 biträden för skriv- och kontorsgöromål. Härvid har departementschefen utgått från att 3 arbetsledare i vaktkonstapelsgrad avlönas från specialstaten för jordbruksdriften. Två nya kolonier om vardera cirka 50 platser kräver följande personal: 2 föreståndare Ce 21, 2 yrkesmästare Ce 16, 2 yrkesmästare Ce 14, 2 överkonstaplar Ce 14, 8 vaktkonstaplar Cg 12, 2 ekonomibiträden Cg 8 och

2 biträden för skriv- och kontorsgöromål. Härutöver anses medel böra beräknas för 2 sociala kuratorer Ce 17, närmast avsedda för större kolonier med långtidsklientel men med tjänstgöringsskyldighet tillika vid närliggande slutna eller öppna anstalt. För den utvidgade verkstadsdriften erfordras ytterligare, vid Långholmen 2 yrkesmästare Ce 16 och 2 yrkesmästare Ce 14, i Kalmar 2 yrkesmästare Ce 16 och 1 yrkesmästare Ce 14 samt vid Sörbyn 1 yrkesmästare Ce 14.

Vid bifall till departementschefens förslag om förvärv av egendomen Åby anses vidare medel böra beräknas för följande befattningar: 1 föreståndare Ce 21, 3 överkonstaplar Ce 14, 4 vaktkonstaplar Cg 12 och 1 ekonomibiträde Cg 8.

Under år 1952 har särskilda isoleringsavdelningar måst iordningställas vid anstalterna i Malmö och Härnösand, varigenom personalbehovet för dessa anstalter ökat med 4 resp. 3 vaktkonstaplar. Hänsyn anses böra tagas även härtill vid anslaget beräkning.

För anstalten i Haparanda anses medel böra beräknas för 1 överkonstapel Cg 14, 5 vaktkonstaplar Cg 12 och 1 vaktfru Cg 10.

Bevakningspersonalen vid anstalten i Visby föreslås utökad med en överkonstapel Cg 14.

Sedan kolonien Leverstad nedlagts, förordas att följande befattningar indrages, nämligen 1 överkonstapelstjänst i Ca 13 på övergångsstat och 2 vaktkonstapelstjänster i Cg 12.

För att bereda styresmännen vid kolonierna erforderlig skrivhjälp under överbeläggningsperioder förordas, att ett belopp av 15 000 kronor beräknas under anslaget.

Fångvårdsstyrelsen har föreslagit att anslaget skall uppräknas med 16 000 kronor för ökade medel till fritidsledare. Departementschefen kan ej tillstyrka förslaget i vidare mån än att han föreslår en uppräkning med 9 000 kronor, motsvarande dels indexhöjning och dels arvode åt fritidsledare vid anstalten i Härnösand.

För personalutbildning avsedda medel föreslås uppräknade med 1 400 kronor, avsedda för avlönande av vikarier för deltagare i internordiskt personalutbyte på förevarande område.

Till arvoden åt praktikanter vid fångvårdens psykiatriska avdelningar föreslås anvisat 6 000 kronor. För undervisning i skolämnen m. m. beräknas ytterligare 1 600 kronor och för yrkesrådgivning 2 700 kronor. Ett förslag av fångvårdsstyrelsen om höjning av ersättningen för observationsundersökningar från 30 kronor till 60 kronor per undersökning kan departementschefen ej tillstyrka. I fråga om övriga från arvodesposten utgående ersättningar föreslås, att arvodet till den förste läkare vid anstalten å Håga, som med självständigt ansvar förestår den rättspsykiatriska undersökningsavdelningen vid anstalten, höjes från 1 320 till 1 440 kronor, att 5 800 kronor anvisas för att möjliggöra vissa jämkningar av arvodesbeloppen för kroppssjukläkare m. fl. läkare samt att i anledning av vakantsättningen av pastorsbefattningen vid anstalten i Härnösand 4 000 kronor anvisas till religionsvård.

Fångvårdsstyrelsens beräkning rörande automatiska utgiftsförändringar föranleder icke erinran. Till det av styrelsen härvid beräknade beloppet, 2 224 595 kronor, varmed anslaget skulle uppräknas, bör enligt departementschefen läggas ytterligare 27 084 kronor, motsvarande merkostnaden för den ändrade lönegradsplacering, som av fjolårets riksdag beslutats i fråga om sociala kuratorer, socialassistenter och viss ekonomipersonal.

För den ändrade lönesättning för läkare och lantbruksinspektör vid fångvårdsanstalterna, som föreslagits i propositionen nr 165, föreslås medel anvisade med 10 080 kronor.

I enlighet med det anförda uppräknas anslaget med 287 672 kronor för personalökning m. m. i anledning av den föreslagna indelningen i anstaltsgrupper, med 3 408 kronor för ändrad lönesättning för arbetsledarpersonalen vid såranstalten för unga fångar i Västerås, med 804 kronor för överförande av två bevakningsbefälstjänster från övergångsstat till ordinarie stat, med 102 252 kronor för förstärkning av personalen vid vissa kolonier, med 210 264 kronor för personal till två nya kolonier, med 83 856 kronor för nya yrkesmästartjänster för den utvidgade verkstadsdriften vid vissa anstalter, med 85 680 kronor för personal till kolonien Åby, med 60 564 kronor för personal vid vissa isoleringsavdelningar, med 60 504 kronor för den öppnade anstalten i Haparanda, med 9 300 kronor för en överkonstapel vid anstalten i Visby, med 15 000 kronor för skrivhjälp åt styresmännen vid kolonierna, med 9 000 kronor till arvoden åt fritidsledare, med 1 400 kronor för utbildning av personal, med 6 000 kronor till arvoden åt praktikanter å sinnessjukavdelningarna, med 14 220 kronor för arvodesregleringar m. m., med 2 251 679 (2 224 595 + 27 084) kronor för automatiska anslagsförändringar samt med 10 080 kronor till löne reglering för läkare m. fl. Å andra sidan kan anslaget nedsättas med 30 612 kronor genom att överläkaren å sinnessjukavdelningen vid fångvårdsanstalten å Långholmen blir professor å karolinska institutets stat, med 26 988 kronor för personal vid den nedlagda kolonien Leverstad och med 19 524 kronor för den vakantsatta pastorsbefattningen vid anstalten i Härnösand. Departementschefen föreslår vidare, att anslaget uppräknas med ytterligare 125 000 kronor för reducerade övertidsersättningar i samband med fångtransportresor, för vilka medel ej finnes beräknade. Anslaget skulle alltså höjas med 3 259 559 kronor eller avrundat 3 259 600 kronor.

Anslaget föreslås alltså uppfört med 13 808 800 kronor.

I personalförteckningen bör vidtagas de ändringar, som erfordras i anledning av vad departementschefen föreslagit. För anstalten i Falun upptages i enlighet därmed en föreståndarbefattning i Ca 23. Den för närvarande för anstalten beviljade direktörsbefattningen i Ce 27 anses dock övergångsvis böra bibehållas, så länge nuvarande innehavaren, vilken år 1956 uppnår pensioneringsperiodens övre åldersgräns, kvarstår som styresman för anstalten. I personalförteckningen föreslås vidare rubriken »Personal i bevakning och verkstadsdrift» ändrad till »Personal i bevakning och arbetsdrift».

De av departementschefen föreslagna ändringarna i anstaltsorganisationen är så genomgripande, att därmed sammanhängande personaländringar icke är möjliga att genomföra redan från och med ingången av nästa budgetår. Vidare framhålles, att vissa ordinarie befattningar enligt förslaget skall utbytas mot tjänster i lägre lönegrader. Kungl. Maj:t föreslås därför erhålla riksdagens bemyndigande att till övergångsstat överföra de ordinarie tjänstemän, som den 1 juli 1953 icke är innehavare av befattning, som finnes upptagen å ordinarie stat i personalförteckningen.

I propositionen föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning, att tillämpas under budgetåret 1953/54, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna om sådan utökning av personalförteckningens övergångsstat, som påkallas av de föreslagna ändringarna i anstaltsorganisationen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas under budgetåret 1953/54, dels ock till Fångvårdsanstalterna: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag å 13 808 800 kronor.

I motionen *I: 404* (av herr Göransson) har, såvitt nu är i fråga, hemställts,

a) att riksdagen måtte bevilja medel, 11 400 kronor, till ytterligare en socialkurator vid fångvårdsanstalten å Långholmen, vilken lämpligen anses böra placeras i lönegraden Ce 17;

b) att till förstärkning av biträdespersonalen vid kamrerarkontoret å fångvårdsanstalten å Långholmen beräknas ett belopp av 20 000 kronor i stället för i propositionen upptagna 12 000 kronor;

c) att till avlöning till fritidsassistenter anvisas, utöver av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, 16 000 kronor;

d) att anslagsbeloppet till observationsundersökning (verkställighetsundersökningar) även för nästa budgetår upptages med 49 000 kronor i stället för av departementschefen föreslagna 7 000 kronor;

e) att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att, i den mån det visar sig erforderligt, till förebyggande av arbetslöshet bland de på fångvårdsanstalt intagna och till främjande av anstalternas differentieringsmöjligheter m. m. överskrida fångvårdsanstalternas avlöningsanslag.

Summan av de föreslagna medelsanvisningarna utgör 77 400 kronor, med vilket belopp anslaget yrkas höjt.

I motionen *II: 532* (av herr Lundqvist) har hemställts, att riksdagen ville besluta att uppflytta 21 vaktkonstapelstjänster i Ca 12, s. k. dagkonstapels-tjänster, till överkonstapelstjänster i Ca 14.

I fråga om de skäl, vilka motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

I den föreliggande propositionen nr 144 framlägges under punkterna 1 och 2 förslag rörande anslagen till avlöningar och omkostnader för fångvårdsanstalterna. Dessa anslag påverkas direkt av de ändringar i anstalts- och personalorganisationen, som påkallas för att genomföra den i propositionen nr 143 förordade administrativa omläggningen inom fångvården.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 9 tillstyrkt att det i propositionen nr 143 framlagda förslaget till administrativ omläggning inom fångvården genomföres och prövas. Utskottet får vidare erinra, att riksdagen numera godkände i propositionen nr 165, under förutsättning att indelningen i anstaltsgrupper genomföres, framlagda förslag till lönegradsplacering för tjänster vid fångvårdsanstalterna, som beröres av denna indelning. Det är alltså väsentligen endast spörsmålen rörande omorganisationens praktiska genomförande, personalfrågorna och anslagsberäkningarna, som utskottet nu har att taga ställning till.

Departementschefen har anfört, att de föreslagna ändringarna i anstaltsorganisationen är genomgripande samt att en särskild organisationsavdelning bör tillkomma för att efter hand organisera anstaltsgrupperna. Med hänsyn till att den föreslagna nya ordningen är oprövad och därför kan medföra många problem finner utskottet lämpligt att en sådan organisationsavdelning, sammansatt på lämpligt sätt, anförtros bearbetningen av det av departementschefen skisserade programmet. I den mån erfarenheter av den nya ordningen vinnes, bör de justeringar, som efter hand kan bli nödvändiga, såvitt möjligt hållas inom den angivna kostnadsramen. I övrigt föranleder vad departementschefen föreslagit i fråga om personalorganisationen och dess genomförande ej erinran från utskottets sida.

Yrkandet i motionen II: 532 att riksdagen skall besluta uppflytta 21 vaktkonstapelstjänster i Ca 12, s. k. dagkonstapelstjänster, till överkonstapelstjänster i Ca 14 motiveras med förhållandena vid fångvården i allmänhet samt svårigheterna att erhålla kvalificerad och lämplig arbetskraft till ifrågasvarande tjänster. Fångvårdsstyrelsen har upplyst att tillkomsten av provisoriskt lönetillägg för tjänstgöring å s. k. obekvämt arbetstid haft till följd att det ökade ansvaret som dagkonstapel lönemässigt icke anses tillräckligt kompenserat. Då enligt utskottets mening tillkomsten av en förmån sådan som ersättningen för tjänstgöring på obekvämt arbetstid icke bör tagas till intäkt för krav på höjd lönegradsplacering, avstyrker utskottet yrkandet i denna motion.

Med anledning av yrkandet i motionen I: 404 om anställande av ytterligare en socialkurator vid fångvårdsanstalten å Långholmen vill utskottet ansluta sig till motionärens uppfattning, att familjevårds- och eftervårdsarbetet bör ägnas den största uppmärksamhet. Med hänsyn till den förstärkning av den kvalificerade personalen vid långholmsanstalten, som Kungl. Maj:ts förslag möjliggör, är utskottet likväl icke berett att tillstyrka ifrågasvarande motionsyrkande.

Till stöd för yrkandet i nyssnämnda motion om ytterligare uppräknig av det till förstärkning av biträdespersonalen vid kamrerarkontoret å Långholmen avsedda beloppet med 8 000 kronor har bl. a. anförts, att fångvården under årtal fått mottaga klagomål från sina leverantörer och andra fordringsägare över långsamheten i likvideringen av räkningar samt att dröjsmålen berott på för liten personaluppsättning. Uppenbarligen bör dröjsmål av angiven art icke få förekomma. Emellertid medger Kungl. Maj:ts förslag en icke oväsentlig förstärkning av den i motionen avsedda biträdespersonalen. På grund härav och då erfarenheter av förstärkningen bör avvaktas innan ytterligare medel anvisas för ändamålet, avstyrker utskottet detta yrkande i motionen.

Kungl. Maj:ts förslag innebär såvitt angår medel till fritidsledare att det för innevarande budgetår under förevarande anslag för ändamålet anvisade beloppet av 36 000 kronor skall höjas med 9 000 kronor till 45 000 kronor. I motionen I: 404 yrkas på denna punkt, att det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet skall uppräknas med 16 000 kronor för att utvidgning av fritidsverksamheten och utökning av antalet fritidsassistenter å centralanstalterna skall komma till stånd. Utskottet är överens med motionären därom, att en väl ordnad fritidsverksamhet med bildande och uppfostrande inriktning — vilket icke utesluter enkelt avkopplande förströelser — är ett viktigt led i modern anstaltsvård. Å andra sidan är utskottet icke övertygat om att den intensifiering av ifrågavarande verksamhet, som enligt utskottets och motionärens sammanfallande uppfattning bör eftersträvas, nödvändigtvis kräver medelsanvisning utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Med hänsyn härtill är utskottet icke berett tillstyrka motionen på denna punkt.

I fråga om medel till observationsundersökningar (verkställighetsundersökningar) har i motionen I: 404 yrkats att nuvarande belopp, 49 000 kronor, skall beräknas även för nästa budgetår. Även utskottet finner, med hänsyn till departementschefens uttalande att personaländringarna vid anstalterna icke kan genomföras omedelbart vid budgetårets början, icke osannolikt att det av Kungl. Maj:t beräknade beloppet kan komma att visa sig otillräckligt för de undersökningar, som under övergångstiden eller eljest prövas oundgängligen böra utföras utanför de psykiatriska avdelningarna. På grund av svårigheten att ens uppskattningsvis beräkna de belopp, som kan komma att erfordras för ändamålet, förordar utskottet att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att, om så befinnes oundgängligt, medge överskridande av det för ifrågavarande ändamål beräknade beloppet.

Slutligen har i motionen I: 404 yrkats, att riksdagen skulle bemyndiga Kungl. Maj:t att, i den mån det visar sig erforderligt, till förebyggande av arbetslöshet bland de på fångvårdsanstalt intagna och till främjande av anstalternas differentieringsmöjligheter m. m. överskrida fångvårdsanstalternas avlösningsanslag. Utskottet vill med anledning av detta uttalande understryka angelägenheten av att frågan om beredande av sysselsättning åt de intagna ägnas fortlöpande uppmärksamhet. Då utskottet emellertid utgår från att fångvårdsstyrelsen underställer Kungl. Maj:t de förslag i ämnet,

som av omständigheterna blir påkallade, samt att Kungl. Maj:t ställer disponibla medel till förfogande för de arbetsobjekt, som vid ett allsidigt bedömande prövas bäst ägnade att motverka arbetslöshet inom anstalterna, är utskottet icke berett att tillstyrka det nu avsedda motionsyrkandet.

Under återopande av det anförda och då anslagsberäkningarna icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I. i anledning av yrkandet i motionen I: 404 om ökad medelsanvisning till observationsundersökningar (verkställighetsundersökningar) i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet härom anført;

II. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 532

a) godkänna följande personalförteckning för fångvårdsanstalterna, att tillämpas under budgetåret 1953/54:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

Styresmän m. fl.

1 fångvårdsdirektör	Ca 34
3 fångvårdsdirektörer	Ca 32
2 anstaltsdirektörer	Ca 29
2 direktörer	Ca 29
4 fångvårdsinspektörer	Ca 29
1 förste pastor och överlärare	Ca 29
1 biträdande fångvårdsinspektör	Ca 27
4 direktörer	Ca 27
2 pastorer och förste lärare	Ca 27
5 kamrerare	Ca 25
1 arbetsassistent	Ca 23
1 assistent	Ca 23
6 föreståndare	Ca 23
6 assistenter	Ca 22
3 föreståndare	Ca 22
1 lantbruksinspektör	Ca 22
1 bokhållare	Ca 21
14 föreståndare	Ca 21
4 assistenter	Ca 20
2 föreståndare	Ca 19

Läkarpersonal.

5 överläkare	Ca 37
6 förste läkare	Ca 31

Befattning	Lönegrad
<i>Personal i bevakning och arbetsdrift.</i>	
8 uppsyningsmän	Ca 18
6 yrkesmästare	Ca 18
8 uppsyningsmän	Ca 16
9 yrkesmästare	Ca 16
3 arbetsterapeuter	Ca 14
1 uppsyningsman	Ca 14
31 yrkesmästare	Ca 14
62 överkonstaplar	Ca 14
2 första vaktfruar	Ca 13
382 vaktkonstaplar	Ca 12
27 vaktfruar	Ca 10

Sjukvårds-, kontors- och ekonomipersonal.

2 maskinmästare	Ca 17
2 kansliskrivare	Ca 15
1 köksföreståndare	Ca 14
2 översköterskor	Ca 14
3 kontorister	Ca 13
5 maskinister	Ca 13
1 reparatör	Ca 13
1 biträdande köksföreståndare	Ca 12
8 köksföreståndare	Ca 12
2 reparatörer	Ca 12
3 bilförare	Ca 11
5 kanslibiträden	Ca 11
18 kontorsbiträden	Ca 8

Tjänstemän å övergångsstat.

1 direktör	Ca 30
1 lärare	Ca 22
1 uppsyningsman	Ca 15

*Extra ordinarie tjänstemän i högre
lönegrad än Ce 25.*

1 förste läkare	Ce 31
5 läkare	Ce 29

Anm. 1. Föreståndarbefattningen i Ca 23 vid fängvårdsanstalten i Falun må icke besättas så länge en direktör i Ce 27 tjänstgör som styresman vid anstalten.

Anm. 2. Antalet ordinarie vaktfruar må överstiga det i förteckningen angivna antalet under förutsättning att motsvarande antal ordinarie vaktfrubefattningar hållas obesatta vid statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter.

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna om sådan ökning av personalförteckningens övergångsstat, som påkallas av de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 20 mars 1953 föreslagna ändringarna i anstaltsorganisationen;

III. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 404, i vad den avser anvisande av medel till avlöning till fritidsassistenter

a) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas under budgetåret 1953/54:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 210 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	345 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 725 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 527 800

Summa kronor 13 808 800;

b) till *Fångvårdsanstalterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1953/54 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 13 808 800 kronor;

IV. avslå motionen I: 404 till de delar den icke, såvitt nu är i fråga, behandlats under I. och III.

2:o) **Fångvårdsanstalterna: Omkostnader.** Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 5 427 000 kronor.

Departementschefen föreslår, att anslagsposten till reseersättningar uppräknas med 88 000 kronor.

Det för bränsle, lyse och vatten avsedda beloppet anses böra uppräknas med 450 000 kronor. För övriga expenser anses böra beräknas ytterligare åtminstone 35 000 kronor.

Departementschefen finner lämpligt, att en särskild anslagspost upptages för inköp och underhåll av automobiler. För nästa budgetår föreslås 60 000 kronor anvisade till nyinköp av fyra bilar avsedda för de föreslagna fyra centralanstalterna för ordinärt manligt fångklientel. För reparationer anses böra beräknas 20 000 kronor. Posten föreslås sålunda uppförd med 80 000 kronor.

Vid bifall till förslaget om en särskild post för inköp och underhåll av automobiler kommer underhållskostnaderna för automobiler icke längre att belasta inventarieposten. Postens nuvarande belopp föreslås likväl höjt med ej mindre än 115 000 kronor. Härav beräknas 30 000 kronor för anskaffning av kontorsmaskiner och — efter tillägg av 8 500 kronor som efter särskild

undersökning funnits böra tillföras ungdomsanstalterna i Uppsala och Ystad — 28 500 kronor för möbler till fritidslokaler m. m. Vidare beräknas ett belopp av 40 000 kronor till anskaffande av kontorsmöbler m. m. åt de nya befattningshavare, som tillkommer vid bifall till förslaget om personalökning. I övrigt är den begärda anslagshöjningen beroende av fångantalets stegring.

Departementschefen tillstyrker höjning av posterna till renhållning av fängelseområden och fängeselokaler med 25 000 kronor, till utspisning med 640 000 kronor, till beklädnad och sängkläder med 290 000 kronor, till hälso- och sjukvård med 100 000 kronor samt till utbildning av personal med 9 600 kronor, varav 6 000 kronor i anledning av de höjda traktamentsersättningsarna, 1 800 kronor för förverkligande av internordisk samverkan och 1 800 kronor för föreläsningsverksamhet vid anstalterna.

Vidare föreslås, att till undervisning och fritidssysselsättning anvisas ytterligare 8 000 kronor, varav 4 000 kronor avses för ungdomsanstalterna i Uppsala och Ystad och 4 000 kronor för nytillkommande anstalter och kolonier. Sedan statsmakterna förra året anvisat väsentligt ökade medel till fritidsverksamhet vid anstalter för vanligt fångförvar samt, enligt vad nu föreslagits, en uppräknings av anslaget avses för fritidssysselsättning vid de slutna ungdomsanstalterna, bör möjligheter enligt departementschefen finnas att av de för ifrågakvarande verksamhet ursprungligen anvisade medlen taga i anspråk en större del än tidigare för fritidsverksamhet på säkerhetsanstalterna.

Vad angår posten till omkostnader för permitterade, frigivna och utskrivna erinras därom, att innevarande års riksdag prövat frågan om ökad medelsanvisning för anskaffande av arbetskläder åt frigivna m. fl. och därvid beslutat att för ändamålet uppräknas det särskilda anslaget till understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. med 60 000 kronor för nästa budgetår. Departementschefen kan icke tillstyrka, att posten uppräknas med mer än 75 000 kronor.

Från posten till diverse utgifter bestrids för närvarande kostnader för drivmedel till bilar. Dessa kostnader, som huvudsakligen avser fångtransporter, anses lämpligen böra bestridas från den för sådant ändamål anvisade posten. Höjningen av diverseposten kan därigenom begränsas till 10 000 kronor.

Medelsanvisningen under posten till fångtransporter anses å ena sidan böra ökas med ett belopp, motsvarande de kostnader för drivmedel som bör överföras till denna post, och å andra sidan minskas med hänsyn till den nedgång i antalet fångtransporter, som kan förväntas vid genomförande av fångvårdsutredningens förslag om sammanförande i administrativt hänseende av anstalter för vanligt fångförvar i grupper m. m. I avvaktan på närmare erfarenheter föreslås, att posten för nästa budgetår minskas med 20 000 kronor.

Anslaget höjes alltså med 1 905 600 kronor till 7 332 600 kronor.

I propositionen föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att till Fångvårdsanstalterna: Omkostnader för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 7 332 600 kronor.

I motionen *I: 404* (av herr Göransson) har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte besluta höja anslaget till Fångvårdsanstalterna: Omkostnader med 9 000 kronor till omkostnader för undervisning och fritidssysselsättning.

I fråga om de skäl, vilka motionären åberopat till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Det för undervisning och fritidssysselsättning under förevarande anslag beräknade beloppet höjdes i fjol med 70 000 kronor och föreslås nu av Kungl. Maj:t uppräknat med ytterligare 8 000 kronor. Även om utskottet, såsom framgår av vad utskottet under föregående punkt anfört, är positivt inställt till fritidsverksamheten inom fångvården, kan utskottet med hänsyn till det statsfinansiella läget icke tillstyrka den i motionen *I: 404* påyrkade ytterligare uppräknningen av de för denna verksamhet avsedda medlen.

På grund härav och då utskottet funnit sig kunna godtaga Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övriga delar hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen *I: 404*, i vad den avser förevarande anslag, till *Fångvårdsanstalterna: Omkostnader* för budgetåret 1953/54 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 7 332 600 kronor.

3:o) Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m.* för budgetåret 1953/54 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 50 600 kronor.

4:o) Förvärv av egendomen Åby. Anslag för ändamålet finnes ej uppfört i gällande riksstat.

Enligt särskilda med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndiganden med Centralföreningen till stöd för frigivna träffade avtal användes från och med den 1 oktober 1942 den föreningen tillhöriga egendomen Åby i nuvarande Vaksala kommun i Uppsala län såsom fångkoloni för manligt klientel. Å egendomen, som under de första åren disponerades såsom ungdomsanstalt, om-

händertages numera sådana till straffarbete, fängelse, förvaring eller internering dömda män, vilka enligt beslut av fångvårdsstyrelsen skall intagas där. Antalet intagna må enligt gällande avtal tills vidare icke överstiga 27.

Egendomen har en sammanlagd areal av 110 har, därav odlad jord 65 har och skogsmark 45 har. Åby är delägare i Rasbo häradsallmänning. Från den sistnämnda har under de sista åren erhållits en utdelning överstigande 700 kronor. Byggnaderna är brandförsäkrade till ett sammanlagt belopp av 529 000 kronor. De levande inventarierna utgjorde den 1 januari 1952 8 hästar, 28 kor, 14 ungdjur, 59 svin och 11 höns. Husdjursbeståndet är vid avtalets undertecknande den 17 november 1952 ungefär detsamma, bortsett från att antalet svin är något större. Detta antal kan givetvis fram till den 1 juli 1953 undergå smärre förändringar. Beträffande döda och levande inventarier samt lager har i avtalsförslaget — härom mera nedan — förutsatts, att dessa vid statens tillträde av egendomen den 1 juli 1953 skall ha ett värde icke understigande värdet vid avtalets undertecknande, bortsett dock såvitt angår gårdsbrukets lager från den sedvanliga säsongsmässiga nedgången till sommarens början.

En av departementschefen tillkallad sakkunnig har efter förhandlingar med Centralföreningen till stöd för frigivna överlämnat ett under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande med föreningen träffat avtal om försäljning till staten av egendomen Åby.

Den sakkunniges allmänna överväganden samt detaljerna i avtalet redovisas å s. 38—40 i propositionen, till vilka utskottet får hänvisa. I huvudsak innebär förslaget, att köpeskillingen beräknats med utgångspunkt från de i föreningens räkenskaper bokförda värdena av egendomen och dess levande och döda inventarier. Vid ingången av år 1952 utgjorde dessa värden tillhoppa i runt tal 202 000 kronor. Från summan av dessa bokförda värden har dragits det ungefärliga kapitalvärdet av de pensionsförpliktelser, som föreningen önskat tillförsäkra personalen för dess anställningstid hos föreningen och som staten genom avtalet skulle påtaga sig.

Detta resonemang har utmynnat i en köpeskillning av 95 000 kronor för hela egendomen med levande och döda inventarier.

Fångvårdsstyrelsen och statskontoret har i remissyttranden förordat, att förslaget till avtal godtages.

Enligt departementschefens mening är det av stor betydelse, att staten för framtiden äger tillgång till egendomen Åby såsom fångkoloni. Den fyller nämligen ett stadigvarande behov i detta hänseende och är med hänsyn till såväl sin belägenhet som andra omständigheter mycket väl ägnad härför.

Verksamheten vid egendomen bedrivs f. n. av Centralföreningen till stöd för frigivna. En förutsättning för fortsatt drift är emellertid enligt departementschefen att de anställdas pensionsfråga blir löst. En utväg vore att i pensionshänseende ansluta de anställda till statens pensionsanstalt. Detta skulle dock draga en engångskostnad icke understigande i runt tal 80 000 kronor. Då föreningen saknar möjlighet att bestrida denna kostnad och denna icke rimligen anses bära täckas av statsverket, synes en sådan ut-

väg icke framkomlig. Pensionsfrågan anses sålunda icke kunna ordnas på annat sätt, än att staten i samband med övertagande av egendomen bereder de anställda möjlighet att övergå till statliga pensionsberättigande befattningar.

Med hänsyn härtill anser sig departementschefen böra vidhålla sin tidigare uttalade uppfattning, att egendomen Åby bör överföras i kronans ägo. Beträffande de närmare villkoren för ett sådant förvärv ansluter sig departementschefen till utredningsmannens förslag.

Genom att kronan blir ägare till ifrågavarande egendom erfordras i fortsättningen icke att medel beräknas för anstaltens drift under anslaget till Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m. Däremot uppstår ökat medelsbehov under fångvårdsanstalternas avlönings- och omkostnadsanslag. Hänsyn härtill har tagits vid beräkandet av sistnämnda båda anslag.

Pension, som i enlighet med överenskommelsen skall utgå till rättaren Persson och eventuellt hans hustru, förutsättes få bestridas från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser angående redovisning av egendomen Åby under domänverkets fond samt att i samband därmed föreskriva med vilket värde nämnda fond skall uppskrivas.

I propositionen föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att, med godkännande av avtalsbestämmelser av det innehåll som i statsrådsprotokollet angivits, till Förvärv av egendomen Åby för budgetåret 1953/54 anvisa ett investeringsanslag av 95 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till att egendomen Åby fyller ett stadigvarande behov såsom fångkoloni och anses vara väl ägnad härför kan utskottet ansluta sig till departementschefens uppfattning, att egendomen nu bör överföras i kronans ägo. Vad departementschefen anfört beträffande de närmare villkoren för förvärvet har icke, liksom ej heller övriga under denna punkt framlagda förslag, föranlett erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med godkännande av avtalsbestämmelser av det innehåll som i det föregående angivits, till *Förvärv av egendomen Åby* för budgetåret 1953/54 under statens affärsverksfonder anvisa ett investeringsanslag av 95 000 kronor.

Stockholm den 7 maj 1953.

På sammansatt stats- och första lagutskotts vägnar:

OLOV RYLANDER.

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från statsutskottet: herrar Bergh, Bergman, Erik Svedberg, Rubbestad, fröken Elmén och fru Ericsson i Luleå;

från första lagutskottet: herrar Rylander, Lodenius, Göransson, fru Wallentheim, herrar Landgren och Fröding.

Reservationer

1) vid *punkten 1* (Fångvårdsanstalterna: Avlöningar) av herr *Rylander*, fröken *Elmén* och herr *Göransson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka yrkandet i motionen I: 404 att till avlöning till fritidsassistenter anvisas, utöver av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, 16 000 kronor och att därför

dets de två sista meningarna i det stycke å s. 10 av utskottets utlåtande, vilket börjar med orden »Kungl. Maj:ts» och slutar med orden »denna punkt» bort ersättas med text av följande lydelse:

»Med hänsyn härtill och med beaktande jämväl av den starka ökningen av antalet i fångvårdsanstalter intagna tillstyrker utskottet att motionen bifalles på denna punkt. Uppräkningen, 16 000 kronor, bör läggas på icke-ordinarieposten, varjämte avlöningsstatens summa och anslaget bör höjas med samma belopp.»

dels ock utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen I: 404, i vad den avser anvisande av medel till avlöning till fritidsassistenter

a) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas under budgetåret 1953/54:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 210 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	345 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 741 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 527 800

Summa kronor 13 824 800;

b) till *Fångvårdsanstalterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1953/54 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 13 824 800 kronor.»

2) vid *punkten 2* (Fångvårdsanstalterna: Omkostnader) av herr *Rylander*, fröken *Elmén* och herr *Göransson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionen I: 404 i vad den avser detta anslag och att därför

dels andra meningen i första stycket av utskottets utlåtande å s. 15 bort erhålla följande lydelse:

»Med hänsyn till den positiva inställning till fritidsverksamheten inom fångvården som framgår av vad utskottet under föregående punkt anfört, anser utskottet likväl att motionen I: 404 bör bifallas i vad den avser förevarande anslag.»

dels ock utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen I: 404, i vad den avser förevarande anslag, till *Fångvårdsanstalterna: Omkostnader* för budgetåret 1953/54 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 7 341 600 kronor.»